

הקמת גרעיני משימה עירוניים והרחבת פעילות הקיימים

הצעה להחלטה

מחליטים,

לאור תרומתם המקיפה של גרעיני משימה עירוניים, באזורים בהם הם פועלים בשיתוף פעולה עם האוכלוסייה המקומית, ולאור החשיבות שרואה הממשלה בפעילות זו מוחלט לפעול כדלקמן:

הקמת גרעיני משימה וגרעינים עירוניים והרחבת פעילותם:

1. לפעול לעידוד ייזום והקמת 15 גרעיני משימה עירוניים חדשים, לפחות, באזורים שאינם בתחומי הנגב והגליל, במהלך השנים 2011-2012. משרד ראש הממשלה יהיה אחראי לביצוע סעיף זה.
2. לפעול להרחבת פעילותם של גרעיני משימה עירוניים קיימים הפועלים ביישובים העירוניים שאינם בתחומי הנגב והגליל, בתחומי החינוך, הציונות, התרבות, הרווחה והחברה, במהלך השנים 2011-2012. האגף לשיקום חברתי שבמשרד הבינוי והשיכון, יהיה אחראי לביצוע סעיף זה.
3. להנחות את מנהלת השירות הלאומי להקצות החל משנת הלימודים תשע"ב 15 תקני שירות לאומי לטובת פעילותם של גרעיני משימה עירוניים.
4. להנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים להעניק ליווי ותמיכה מקצועית לפעילות הרווחתית המבוצעת על ידי גרעיני משימה עבור האוכלוסייה.

וועדת היגוי:

5. א. להקים וועדת היגוי בראשות נציג משרד ראש הממשלה, שחברים בה נציגי המשרדים הבאים: מנהלת השירות לאומי-אזרחי, משרד הבינוי והשיכון, המשרד לקליטת עלייה, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, משרד החינוך משרד המשפטים ומשרד האוצר; בדיונים הנוגעים ליישום סעיף 2 להחלטה זו, נציג משרד הבינוי והשיכון יעמוד בראש וועדת ההיגוי.
- ב. וועדת ההיגוי תיוועץ עם נציגי הקרנות ויזמי גרעיני המשימה העירוניים השותפים במימון הפעילויות המצוינות בהחלטה זו, כפי שתמצא לנכון בנסיבות העניין.
6. סמכויות וועדת ההיגוי:
- א. קביעת מתווה הפעילות לעידוד ייזום והקמת גרעיני משימה עירוניים חדשים ולהרחבת פעילות הגרעינים הקיימים.

- ב. אישור מתווה תקציבי והקצאת תקציב לכלל הפעילויות המצוינות בהחלטה זו, מתוך התקציב המפורט בסעיף 7 להלן.
- ג. קביעת קריטריונים לעידוד ייזום והקמת גרעיני משימה עירוניים חדשים והרחבת פעילות הגרעינים הקיימים.
- ד. מיפוי חסמים להרחבת פעילות גרעיני המשימה ובחינת דרכי פעולה להסרתם.
- ה. תיאום מראש בין משרדי הממשלה המקיימים פעילויות הנוגעות לגרעיני משימה או לתמיכה בהם, ומניעת כפל תמיכה או תקצוב, ובכלל זה תפעל לביצוע ההתאמות הנדרשות בקריטריונים לתקצוב ומבחני התמיכה.
- ו. מעקב ובקרה אחר יישום החלטה זו.

תקציב ליישום ההחלטה :

7. להקצות לצורך מימוש החלטה זו את התקציבים הבאים לכל אחת מהשנים 2011-2012:
  - א. המשרד לקליטת העלייה – 1 מיליון ₪.
  - ב. משרד הבינוי והשיכון – 1 מיליון ₪.
  - ג. משרד ראש הממשלה – 1 מיליון ₪.
  - ד. משרד הרווחה והשירותים החברתיים – 0.3 מיליון ₪.
  - ה. משרד המדע והטכנולוגיה – 0.5 מיליון ₪.
  - ו. משרד החינוך – 0.5 מיליון ₪ לשנת 2011 בלבד.
  - ז. משרד האוצר – 1.6 מיליון ₪ לשנת 2011 בלבד.
8. לפחות 2 מיליון ₪ בכל שנה, בשנים 2011-2012, מתוך התקציב המפורט בסעיף 7 לעיל, יוקצו לטובת הרחבת פעילות כאמור בסעיף 2 להחלטה זו. התקציב עבור הפעילות שבסעיף 1 להחלטה זו יאוגם במשרד ראש הממשלה והתקציב עבור הפעילות שבסעיף 2 להחלטה זו יאוגם במשרד הבינוי והשיכון.
9. העברת התקציב הממשלתי המפורט בסעיף 7 לעיל למימון הפעילות המפורטת בסעיף 1 להחלטה זו תעשה בכפוף להעמדת מימון בשיעור זהה, לפחות, על ידי הקרנות ויזמי גרעיני המשימה שישתתפו ביישום החלטה זו.
10. בהחלטה זו לעניין סעיף 2: "הנגב" - כהגדרתו בחוק הרשות לפיתוח הנגב, התשנ"ב-1991 ו-"הגליל" - כהגדרתו בחוק הרשות לפיתוח הגליל, התשנ"ג - 1993, ולעניין סעיף 1 תחומי הנגב והגליל - כפי שייקבעו במסגרת יישום החלטת ממשלה מס. 793 מיום 12.10.2009.

דברי הסבר

רקע

הפריפריה הגיאוגרפית בארץ מתמודדת מזה שנים ארוכות עם בעיות חברתיות ודמוגרפיות מורכבות. דמוגרפית, חלק לא מבוטל מעיריות הפיתוח מתאפיינות באוכלוסיות עולים נרחבות ואוכלוסייה המדורגת במצב סוציו-אקונומי נמוך, כך שנוצרו שכונות המצויות בפערים חברתיים גדולים ביחס לשכונות ויישובים עירוניים אחרים. הפערים הם בעיקר בתחומים החברתיים כגון: חינוך, תעסוקה, רווחה, ועוד. תופעות נוספות המתרחשות באזורים אלו הן: הגירה שלילית, הזדקנות האוכלוסייה ועלייה באחוזי הפשיעה.

גרעיני משימה כפתרון בר-קיימא

החל מראשית שנות ה-90 פוקד את מדינת ישראל גל של התיישבויות אידיאולוגיות מגוונות, בצורה של **גרעיני התיישבות משימתיים עירוניים** (להלן: 'גרעינים'). גרעינים אלו פועלים ביחד ובשיתוף עם מגוון אוכלוסיות: דתיות וחילוניות, ותיקות וצעירות, משפחות ורווקים ומבצעים זאת בשיתוף פעולה עם הגורמים המקצועיים הפועלים ברשות המקומית ועם גופים אזרחיים נוספים. גרעיני משימה אלו טומנים בתוכם פוטנציאל עצום לחידוש פני החברה בישראל ומשמעויות מרחיקת-לכת במגוון תחומים:

א. מבחינה **חברתית**, כלל גרעיני המשימה מפעילים פרויקטים חברתיים רחבי-היקף המניעים תהליכים של שינוי חברתי, חיבור בין קצוות אוכלוסייה ביישוב, שינוי הרובד החברתי וחיזוק התדמית היישובית.

ב. מבחינה **התיישבותית**, עשרות משפחות מגיעות להתיישב באזורים הגיאוגרפיים, גרעיני המשימה מושכים אחריהם משפחות מקומיות נוספות להצטרפות לפעילות ומעודדים אוכלוסייה צעירה להישאר במקום.

ג. מבחינה **כלכלית**, במרבית המקרים חברי הגרעינים מגיעים עם מטען כישרונות ויוזמות התורמים להתפתחות הכלכלית של האזור באמצעות יצירת מקומות תעסוקה (פתיחת מוסדות חינוך, עסקים חברתיים, רכישת שירותים ועוד), חיזוק כלכלי של האוכלוסייה הקיימת ועוד.

בהיבט הרחב, לרשת הגרעינים יש את הפוטנציאל ליצור מהפך משמעותי בחברה הישראלית ולהוביל התחדשות חברתית ותרבותית רחבת-היקף.

הצעת החלטה זו משתלבת בתוכנית האסטרטגית אותה מובילה ת"כ גילה גמליאל, סגנית השר האחראית לקידום הצעירים במשרד ראש הממשלה, באופן שגרעיני התיישבות מהווים בה את מרכיב המעורבות החברתית (לצד 3 מרכיבים נוספים: תעסוקה, השכלה ודירה) והפיכתם של הצעירים בישראל למשאב לאומי.

תחומי ואזורי הפעילות

החלטה זו מתמקדת באזורים שאינם בתחומי הנגב הגליל לאור העובדה שקיים כבר מודל תמיכה וסיוע לגרעיני משימה הפועלים באזורי הנגב והגליל במסגרת מספר החלטות ממשלה אשר כולל את רכיבי הסיוע שנכללים בהצעת החלטה זו ואף למעלה מכך:

א. החלטה מספר 601 מיום 19.7.2009.

ב. החלטה מספר 692 מיום 13.8.2009.

ג. החלטה מספר 793 מיום 12.10.2009.

במסגרת ההחלטות האמורות מוקצה תקציב בסך 3 מיליון ₪ לכל שנת פעילות על ידי משרד הבינוי והשיכון והמשרד לפיתוח הנגב והגליל לטובת הרחבת הפעילות החברתית של הגרעינים במסגרת זו נכללות הפעולות החברתיות כגון: פעולות תרבות, חינוך, מורשת ישראל, מיצוי זכויות, סיוע לאוכלוסייה ופעילות רווחתית כגון: מועדוניות נוער, בתים חמים וכדומה. מדובר בדיוק באותו סוג פעילות שתבוצע על פי המוצע בסעיף 2 להחלטה זו. הקצאה זו מבוצעת באחריות משרד הבינוי והשיכון באמצעות פרסום קול קורא, שבו גרעינים הפועלים בתחומי הנגב והגליל (כהגדרתם בחוק הרשות לפיתוח הנגב, התשנ"ב-1991 ובחוק הרשות לפיתוח הגליל, התשנ"ג – 1993 לפי העניין) מציעים הרחבת פעילויות וועדה משותפת למשרד לפיתוח הנגב והגליל ומשרד השיכון בוחנת את הבקשות.

מעבר לכך, המשרד לפיתוח הנגב והגליל מקצה במסגרת החלטות הממשלה האמורות, משאבים רבים לצורך הקמתם של גרעיני התיישבות חדשים באזורי הנגב והגליל, בהיקף של כ-30 מיליון ₪. במקרה זה מדובר בתקציב גבוה, העולה באופן משמעותי על זה שמוקצה במסגרת ההחלטה הנדונה לאור העובדה שהתוכנית בנגב ובגליל כוללת בניית תשתיות מתאימות: דיור, חיבור תשתיות, קרקע וכדומה. לעומת זאת, הצעת ההחלטה הנ"ל אינה כוללת פיתוח תשתיות ופתרונות דיור לגרעינים.

וועדת ההיגוי תפעל בתיאום עם וועדת ההיגוי האחראית על יישום החלטת ממשלה מס. 793 מיום 12.10.09, בכדי לוודא כי קיימת הלימה בין מתן ההטבות מכוח סעיף 1 להחלטה לבין ההטבות מכוח החלטת הממשלה מס. 793 מיום 12.10.09. בהקשר לכך יצוין כי אזורי הפריפריה הגיאוגרפית, מעצם הגדרתם זוכים לסיוע מוגבר בכל הנוגע לחיזוק והעצמת האוכלוסייה במגוון החלטות ממשלה ותוכניות ספציפיות. כדוגמא: ניתן להביא בנוסף להחלטות המצוינות לעיל, את החלטת ממשלה 747 שעניינה עידוד ההשכלה הגבוהה וחיזוק האזורים הפריפריאליים (נגב גליל). דוגמא אחרת היא גרעיני האיכות עליהם החליטה הממשלה באזור עוטף עזה בשנת 2008.

תופעות חברתיות המאופיינות במצב סוציו-אקונומי נמוך מאפיינות ערים רבות בארץ, ולא דווקא אלו הממוקמות באזורים המרוחקים. גם בערים המוגדרות כחזקות, קיימות לעיתים קרובות שכונות בעלי מאפיינים סוציו-אקונומיים נמוכים. החלטת הממשלה הנוכחית מכוונת לחיזוק אוכלוסיות בעלות מאפיינים חברתיים נמוכים, ללא קשר לאזור או ליישוב שבו האוכלוסייה שוכנת. כך, ייתכן מצב שבו יופעל גרעין משימה עירוני בתוך שכונה "חלשה" הממוקמת בעיר "חזקה". החלטות בדבר מיקום פעילות גרעיני המשימה החדשים שיוקמו יתקבלו על בסיס מקצועי וענייני.

התקציבים המפורטים בהחלטה זו, מיועדים אך ורק לטובת פעילות המבוצעת על ידי גרעיני המשימה העירוניים ולא לטובת השקעה בתשתיות כגון: דיור, מבני ציבור או סיוע בהשגת תעסוקה לחברי הגרעין. כלל התקציב יופנה לעידוד ייזום והקמת הגרעינים ולפעילות חברתית עבור האוכלוסייה הקיימת (פתיחת מועדוניות, תנועות נוער, מרכזי זכויות, פעולות סביב מורשת ישראל ציונות וערכים ועוד). עם זאת, אין זה מן הנמנע, כי ועדת ההיגוי, בעת שהיא דנה בבעיות וחסמים העומדים בפני פיתוח ועיבוי גרעיני משימה עירוניים הנוגעים ובדרכי פתרונם, תדון גם בסוגיות הנוגעות לתשתיות הנדרשות לגרעינים, הגם שהנושא אינו מתוקצב בהצעת ההחלטה.

במסגרת התוכנית המוצעת צפויים לקחת חלק סוגים מגוונים של גרעינים עירוניים: גרעיני עולים, משפחות, תורניים, חילוניים, קיבוצים עירוניים ועוד.

מטרות הפרויקט

- א. העצמת האוכלוסייה בפריפריה הגיאוגרפית-חברתית.
- ב. צמצום ההגירה השלילית מהפריפריה החברתית, עד כדי יצירת הגירה חיובית.
- ג. הקמת וביסוס מיזמים חברתיים, חינוכיים וערכיים בפריפריה החברתית.

יעדי הפרויקט

- א. עידוד ייזום והקמת לפחות 15 גרעיני התיישבות עירוניים חדשים עד סוף שנת תשע"ב (אוגוסט 2012), במרחב העירוני בפריפריה הגיאוגרפית-חברתית.
- ב. חיזוק ותמיכה בגרעיני התיישבות משימתיים עירוניים הקיימים הממוקמים במרחב העירוני בפריפריה הגיאוגרפית-חברתית.
- ג. שדרוג תהליכי ההכשרה, היזום והליווי שמעניקים יזמי-הגרעינים.
- ד. הנחת יסודות לשיתוף-פעולה מתמשך בין הממשלה, השלטון המקומי והגרעינים המשימתיים העירוניים.
- ה. חיזוק מרכיבי הפיתוח הקהילתי בעבודת גרעיני ההתיישבות.

מרכיבי החלטת הממשלה

- א. להרחיב את פעילותם של הגרעינים הקיימים לטובת האוכלוסייה בקרבה הם מתגוררים באמצעות: פעולות חינוכיות לקיום שיח ערכים וציונות, חיבור לתנועות נוער, סיוע לימודי, פעילות חינוכיות סביב חגי ישראל, סיוע לאוכלוסיות חלשות (עולים וכדומה), הקמת מרכזי זכויות ועוד.
- ב. לסייע בידיי היזמים (הארגונים שיוזמים ומובילים את הקמת הגרעינים) להקים גרעינים נוספים בערים ובשכונות בכל האזורים שאינם בתחום הנגב והגליל, כפי שיוחלט על ידי וועדת היגוי. השקעה זו תבוא לידי ביטוי בגיבוש הגרעין לפני עלייה ליישוב ופעילות הגרעין בקרב האוכלוסייה לשנתיים הראשונות. גיבוש הגרעין יכול להכיל מגוון פעולות, כגון: שכנוע משפחות להצטרף לגרעין, יום גיבוש למשפחות שהצטרפו על מנת לחבר בין החברים ועוד.

החלטת ממשלה זו תיושם באמצעות וועדת היגוי אשר ייקחו בה חלק כל משרדי הממשלה השותפים לה. וועדת היגוי זו תפקח על כל אחד מהמהלכים המצוינים לעיל ובראשה יעמוד נציג משרד ראש הממשלה. במסגרת עבודת ועדת ההיגוי היא תפעל, בין היתר, לתיאום בין משרדי הממשלה המקיימים פעילויות הנוגעות לגרעיני משימה או לתמיכה בהם, ולמניעת כפל תמיכה או תקצוב.

שותפים חיצוניים למהלך

- א. **פורום יזמי ופיתוח גרעיני משימה בישראל:** אורנים, אופקים לעתיד, גוונים, החממה, אור משימות, בני עקיבא, הנני, הנוער העובד והלומד, חברים בטבע, לב יהודי, מדור לדור, רקמה, שעלי תורה, תור המדבר, רוח חדשה וקרן קהילות
- ב. **קרנות פילנתרופיות:** הסוכנות היהודית, קרן שח"ף וקרן גנדיר.

יצוין כי יזמי גרעיני משימה וקרנות אשר ירצו להצטרף למהלך על מנת לסייע בעמידה ביעדים ובמטרות המוצבות בהחלטה זו יוכלו לעשות כן, במסגרת ובכפוף לתקציב הקיים ולקריטריונים שייקבעו, לרבות הדרישה למימון מקביל מצידם כאמור בהצעת ההחלטה.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי

מחקר של משרד השיכון מיום 21.12.2006 בנושא כלים לעידוד התיישבות באזורי עדיפות לאומית
מחקר של המכון לאסטרטגיה ציונית בנושא גרעיני משימה לאומיים מאוגוסט 2010.

היבטים ביצועיים

לא רלוונטי.

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל)

כמפורט בדברי ההסבר.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

השרה לקליטת עליה - תומכת

שר הבינוי והשיכון - תומך.

שר המדע והטכנולוגיה - תומך.

שר האוצר - תומך.

שר הרווחה והשירותים החברתיים – תומך.

חלופות להצעת ההחלטה

אין.

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה

בקווי היסוד של הממשלה נכתב "הממשלה תחתור לצדק חברתי על ידי צמצום הפערים החברתיים ומאבק בלתי מתפשר בעוני באמצעות חינוך, תעסוקה והגברת הסיוע לשכבות החלשות באוכלוסייה"
החלטה זו תסייע במישרין למימוש יעד חשוב זה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 601 מיום 19.7.2009.

החלטה מספר 692 מיום 13.8.2009.

החלטה מספר 793 מיום 12.10.2009.

החלטה מספר 2208 מיום 12.8.2010.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת.

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ"ח בשבט התשע"א
2 בפברואר 2011

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"ח שבט תשע"א
 2 פברואר 2011
 תיק: 07 - החלטות ממשלה כללי
 מזהה מלי: 297449D

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

הקמת גרעיני משימה עירוניים והרחבת פעילות הקיימים

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. מוצע כי הממשלה תפעל, במהלך השנים 2011-2012, לעידוד ייזום והקמה של לפחות 15 גרעיני התיישבות משימתיים עירוניים (להלן - "גרעיני משימה" או "גרעינים"), וכן להרחבת פעילותם של גרעיני המשימה העירוניים הקיימים, בתחומי החינוך, התרבות, הרווחה והחברה, כל זאת לגבי גרעיני משימה שאינם פועלים בתחומי הנגב והגליל.
2. כמו כן מוצע להנחות את מנהלת השירות הלאומי להקצות החל משנת הלימודים תשע"ב 15 תקני שירות לאומי לטובת פעילותם של גרעיני משימה, ולהנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים להעניק ליווי ותמיכה מקצועית לפעילות הרווחתית המבוצעת על ידי גרעיני משימה עבור האוכלוסייה בקרבה הם מתגוררים.
3. בנוסף, מוצע להקים וועדת היגוי משותפת בראשות נציג משרד ראש הממשלה או נציג משרד הבינוי והשיכון, לפי העניין, שחברים בה נציגים ממשרדי הממשלה הרלוונטיים כמפורט בהצעה. תפקידי וועדת ההיגוי יהיו: קביעת מתווה הפעילות להקמת גרעינים חדשים ולהרחבת הפעילות בגרעינים קיימים; אישור מתווה תקציבי לכלל הפעילות; קביעת קריטריונים להקמת קהילות וגרעינים עירוניים חדשים; קביעת קריטריונים להרחבת פעילות הקהילות והגרעינים; תיאום בין משרדי הממשלה המקיימים פעילויות הנוגעות לגרעיני משימה או לתמיכה בהם, ומניעת כפל תמיכה או תקצוב; מיפוי חסמים למימוש ההחלטה ובחינת דרכי פעולתה להסרתם; ומעקב ובקרה אחר יישום ההחלטה. מוצע כי וועדת ההיגוי תתייעץ עם נציגי הקרנות ויזמי גרעיני המשימה השותפים במימון הפעילויות המצוינות בהצעת ההחלטה, בטרם קבלת החלטותיה, כפי שתמצא לנכון.
4. כאמור לעיל, בהתאם למוצע, הסיוע לעידוד הקמת גרעיני משימה ולהרחבת פעילותם, יינתן לגרעיני משימה הפועלים בכל רחבי הארץ, למעט באזור הנגב והגליל.

הטעם להחרגת אזור הנגב והגליל, כמוסבר בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, הוא שלאזורים אלו ניתן סיוע מקביל לזה המוצע כעת, ואף למעלה מכך, בהתאם להחלטות ממשלה אחרות¹. כך, בכל הנוגע לסיוע המוצע בסעיף 2 להצעת ההחלטה, וכאמור בדברי ההסבר, בעקבות החלטות ממשלה קודמות הוקצה תקציב בסך 3 מלשי"ח לשנה להרחבת הפעילות החברתית של גרעיני משימה בנגב ובגליל, כהגדרתם בחוק הרשות לפיתוח הנגב, התשנ"ב – 1993 והרשות לפיתוח הגליל, התשנ"ג – 1993, בהתאמה. התקציב מוקצה על ידי משרד הבינוי והשיכון, לרשויות המקומיות הרלוונטיות, זאת לאחר פרסום קול קורא שבו הגרעינים מציעים הרחבת פעילויות וועדה משותפת למשרד לפיתוח הנגב והגליל ומשרד השיכון בוחנת את הבקשות.

באשר לסיוע המוצע בסעיף 1 להצעת ההחלטה, וכאמור בדברי ההסבר, בהתאם להחלטות ממשלה קודמות הוקצה תקציב בהיקף של כ-30 מלשי"ח לעידוד הקמתם של גרעיני התיישבות חדשים, באזורים הכפריים וביישובים עירוניים כאחד, בנגב ובגליל. מדובר בתקציב גבוה, העולה באופן משמעותי על זה שמוקצה במסגרת ההחלטה הנדונה, בשים לב לכך שהתוכנית בנגב ובגליל כוללת גם בניית תשתיות מתאימות. לעומת זאת, הצעת ההחלטה הנוכחית אינה כוללת פיתוח תשתיות ופתרונות דיוור לגרעינים, והיקף התקציבים המוקצה בה, לטובת גרעינים בכל יתר אזורי הארץ, מצומצם יותר. תחומי הנגב והגליל לעניין זה הם כפי שייקבעו במסגרת יישום החלטת ממשלה מס. מס' 793 מיום 12.10.2009. בדברי ההסבר להצעת ההחלטה הובהר כי וועדת ההיגוי המוקמת על פי הצעת ההחלטה תפעל בתיאום עם וועדת ההיגוי האחראית על יישום החלטת ממשלה מס. 793 הנ"ל בכדי לוודא קיומו של התיאום המתחייב מיישום שתי ההחלטות במקביל.

5. כפי שעולה מן האמור לעיל, בהתאם להצעת ההחלטה, אין מניעה שיוקמו גרעיני משימה בכל יישוב עירוני בארץ (עיר או מועצה מקומית), למעט באזורי הנגב והגליל כמתואר לעיל. מתן הסיוע לגרעין משימה ביישוב מסוים יתבסס על הוכחת הצורך המקצועי לחיזוקו או חיזוק שכונה מסוימת בתוכו, באמצעות הבאת גרעין משימה עירוני שיפעל בו, והכל על פי קריטריונים מקצועיים וענייניים שייקבעו לשם כך. למען הסר ספק יובהר כי הצעת ההחלטה אינה מוגשת בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), תשס"ט-2009 (להלן: "חוק אזורי עדיפות לאומי"), הואיל וההטבות לפיה אין מוגבלות לאזורים מסוימים משיקולים של עדיפות לאומית, והן יינתנו בכל מקום בארץ, בהתאם לקריטריונים מקצועיים שייקבעו (זאת, למעט אזורי הנגב והגליל, אשר כמוסבר לעיל, מתן הסיוע לגרעינים הפועלים בתחומם יהווה, למעשה, כפל תמיכה וסיוע אל מול החלטות הממשלה האחרות). סעיף 160(2) לחוק אזורי עדיפות לאומית קובע לעניין זה כי אין בהוראותיו כדי לגרוע "מהסמכות הנתונה לממשלה, למשרדי הממשלה או לרשויות המדינה לתת הטבות, בתחומי פעילותם ועל פי אמות מידה מקצועיות, לאזור או ליישוב בהתאם לצרכיו".

6. ביצוע הפעולות המפורטות בהצעת ההחלטה יעשה בהתאם לכל דין החל על העניין, ובמסגרת זו ייבחנו המשרדים הנוגעים בדבר, את הדרכים האפשריות להוצאתן אל הפועל. בהצעת ההחלטה נאמר כי העברת התקציב הממשלתי המיועד לפעילויות של עידוד ייזום והקמת גרעיני משימה, כאמור בסעיף 1 להצעת ההחלטה, תעשה בכפוף להעמדת מימון בשיעור זהה, לפחות, למימון הממשלתי, על ידי הקרנות ויזמי גרעיני המשימה שישתתפו בפרוייקט. תנאי זה יבוא לידי ביטוי מתאים במסגרת המתווה שיוגוש לביצוע הפעילות.

¹ החלטה מספר 601 מיום 19.7.2009, החלטה מספר 692 מיום 13.8.2009, החלטה מספר 793 מיום 12.10.2009 והחלטה מספר 2208 מיום 12.8.2010.

עבודת ועדת ההיגוי תלווה על ידי הייעוץ המשפטי של המשרד של מי שעומד בראש ועדת ההיגוי, לפי העניין.

7. הקצאת תקני השירות הלאומי לטובת פעילותם של הקהילות והגרעינים כאמור בסעיף 3 להצעת ההחלטה, תעשה בהתאם למכרזים הקיימים לגופים מתפעלים.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

הנושא של גרעיני משימה מטופל כיום על ידי מספר משרדי ממשלה (וזאת מעבר ובנוסף לטיפול בנושא גרעינים בנגב ובגליל שתואר לעיל). בהתאם לאמור במכתבו של היועץ המשפטי לממשלה, מיום 27 לינואר, 2011, בנושא הערות לסדר יום ישיבת הממשלה, ניתן לתת מענה לבעיה זו באמצעות קביעה כי ועדת ההיגוי תדאג למניעת כפל תמיכה או תקצוב וליצירת התיאום הנדרש בין משרדי הממשלה הרלוונטיים. בהצעת ההחלטה נקבע בהתאם כי ועדת ההיגוי אחראית לתיאום בין משרדי הממשלה המקיימים פעילויות הנוגעות לגרעיני משימה או לתמיכה בהם, ולמניעת כפל תמיכה או תקצוב, ובכלל זה תפעל לביצוע ההתאמות הנדרשות בקריטריונים לתקצוב ולתמיכה. לאור האמור, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה המקורית הועברה לכל היועצים המשפטיים הנוגעים בדבר, וחלקם העבירו התייחסותם כמפורט להלן: הערות הלשכה המשפטית של משרד האוצר, משרד החינוך ותחום תמיכות במשרד המשפטים הוטמעו בנוסח הצעת ההחלטה. היועץ המשפטי של מנהלת השירות האזרחי לאומי מסר כי אין לו הערות להצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעת ההחלטה:

מאשרת כי אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

ב ב ר כ ה ,

יעל כהן, עו"ד

סגנית בכירה ליועצת המשפטית

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 793 של הממשלה מיום 12.10.2009.

פרויקט גרעיני משימה לחיזוק ההתיישבות בנגב ובגליל

"793.

מ ח ל י ט י ם :

1. בהמשך להחלטות הממשלה מספר 827(נג/4) מיום ה-7.12.06, מס. 692(נג/3) מיום 13.8.09 ומס. 4315 מיום 7.12.2008 לפעול להאצת הפרויקטים על מנת לחזק ולהרחיב את פעילות גרעיני ההתיישבות הקיימים ולגבש גרעיני משימה נוספים למשימות של התיישבות בישובי הנגב והגליל, כדי לחזק את ההתיישבות הקיימת ולהוות בסיס להתיישבות הקבע.
2. להכפיף את ועדת ההיגוי המשותפת לשר לפיתוח הנגב והגליל או נציגו ולהרחיבה באמצעות נציגים מהמשרדים הבאים: משרד ראש הממשלה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד הבינוי והשיכון, משרד הפנים, משרד החינוך, מינהל מקרקעי ישראל ומנכ"ל החטיבה להתיישבות.
3. להטיל על ועדת ההיגוי המשותפת להגיש בתוך 90 יום לממשלה הצעה להחלטה בעניין התיחום הגיאוגרפי הרלוונטי של הפרויקט, שיכלול את אמות המידה והקריטריונים הגלויים והשוויוניים, התקציב השנתי והרב שנתי הנדרש לפרויקט, מועד תחילת ביצוע הפרויקט בהיקפו המלא בשים לב לתוכניות של חיזוק והרחבת גרעיני ההתיישבות הפעילים כיום בנגב ובגליל ובשים לב לניסיון שנצבר במימוש פרויקט גרעיני משימה בשדרות וביישובי עוטף עזה.